 Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari

2/S-son (4-jild)

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ S/2 (4) – 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Укташ Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматовиҷ – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Раја Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўқтамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Сайдалохонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Ҳатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Ҳамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Кулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яҳшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Файбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Сайдова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, "Tashkent International University of Education" халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тибиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехruz Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салаҳутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдулаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Ҳуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Файбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судъялар олий кенгаши хузуридаги Судъялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич - юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Ҳавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна - педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети хузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашурновна - педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохида Зайневна - педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибраҳимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баҳодировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна - педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Хайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна - психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Карамаддиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;
Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;
Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Махкамаси хузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” маъсулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:
(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Полвонов Козимбек	
ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЖАНУБИЙ ШАҲАРЛАРИ ТОПОНИМИГА ОИД	
МАЪЛУМОТЛАР	10-15
<i>Xadjamuratova Matlyuba</i>	
МАКТАВГАЧА ТА’ЛИМДА БОЛАЛАРНИ ИЖТИМОИY ХИМОЯ QILISHGA INNOVATSION	
YONDOSHUVNING DOLZARBLIGI	16-21
Шовкатов Шокир Шовкат ўғли	
АБУЛ-ЮСР ПАЗДАВИЙ ИЛМИЙ МЕРОСИНИ ЎРГАНИШДАГИ ЁНДАШУВЛАР	22-31
<i>Mo'minov Xusanboy Madaminjonovich, Qodirjonov Omadjon Tavakkaljon o'g'li</i>	
О'zbekiston RESPUBLIKASIDA SUD QONUNCHILIGIGA KIRITILGAN O'ZGARISHLAR VA	
ULARNING AHAMIYATI	32-36

Пардаев Асрор	
ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ АҲОЛИСИНИ ХАЛҚ ИСТЕМОЛИ ВА ОЗИҚ-ОВҚАТ	
МАҲСУЛОТЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ МАСАЛАЛАРИ	37-42

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Умурзақова Мўътабархон Нодир қизи	
ЖАХОНДА ТИББИЙ СУФУРТА ТИЗИМИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ХУСУСИЯТЛАРИ	43-52

Рахманов Зафар	
ТИЖОРАТ БАНКЛАРИДА ДЕПОЗИТ ОПЕРАЦИЯЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ	
ТЕНДЕНЦИЯЛАРИНИ БАҲОЛАШ	53-62

Аминов Фазлитдин Баҳадирович	
РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ СЕМЕЙНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В ЭКОНОМИКЕ	
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	63-70

Курбонова Шаҳриноз Авазхоновна	
ИҚТИСОДИЁТНИ ДИВЕРСИФИКАЦИЯЛАШ ЖАРАЁНЛАРИДА АСОСИЙ ВОСИТАЛАР	
ТАҲЛИЛИНИ ЎЗИГА ХОС ЖИҲАТЛАРИ	71-81

<i>Azimova Hulkar Egamberdiyevna</i>	
KREDIT PORTFELINI SAMARALI BOSHQARISHDA TIJORAT BANKLARINING O'RNI	82-87

Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
LOGISTIKA XIZMATLARINI KO'RSATISHDA BUYUMLAR INTERNETI (INTERNET OF	
THINGS)DAN FOYDALANISH	88-93

Сайдов Сарвар Хайруллоевич	
ДАВЛАТ ХИЗМАТЧИЛАРИДА БОШҚАРУВ КОМПЕТЕНЦИЯЛАРИНИ ШАКЛАНТИРИШ	
БОРАСИДА ХОРИЖ ТАЖРИБАСИ	94-104

Сержанов Аймурат Медетбаевич	
ХАЛҚАРО АМАЛИЁТ ВА ЎЗБЕКИСТОНДА РАҶАМЛИ БАНКЛАР ХИЗМАТЛАРИНИ ЯРАТИШ	
ЗАРУРИЯТИ	105111

Туробов Шерзод Алишерович, Ибодуллаев Зафар Ибодуллаевич	
ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ТАРТИБГА СОЛИШНИНГ ХОРИЖ	
ТАЖРИБАСИ	112-119

<i>Daniyarova Feruza Baxriddinovna, Chinorova Shahodat Mansur qizi</i>	
O'zbekiston IQTISODIYOTIGA XORJIY INVESTITSIYALARNI JALB QILISH	
YO'LЛАRI	120-126

Temirova Feruza Sagdullayevna

XULQ-ATVOR IQTISODIYOTI VA BRENDGA SODIQLIK 127-132

Sharipova Shaxzoda Xasanovna

YANGI O'ZBEKISTONDA TURIZM MADANIYATINI YUKSALTIRISH ISTIQBOLLARI 133-138

09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

Alimova Shahniza Hamidovna

НОГИРОНЛИГИ БОР ЁШЛАР - АЛОҲИДА ХУСУСИЯТГА ЭГА ИЖТИМОЙ-ДЕМОГРАФИК ГУРУХ СИФАТИДА 139-147

Asrakulova Adiba Nabieva

“ЁШЛАР ВА БИЗНЕСНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЙИЛИ” НИНГ ҚАБУЛ ҚИЛИНИШИ ТАДБИРКОРЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ ТАФАККУРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ АҲАМИЯТИ 148-154

10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Teshabayeva Dilfuza Muminovna

LEXICAL PROBLEMS OF TRANSLATING THE NAMES OF NEW PHENOMENA IN MASS MEDIA 155-160

Rustamov Ilhom Tursunovich, Inog'omjonova Robiya Rustamjon qizi

INTERFERENSIYA HODISASINING TILDA AKS ETISHI XUSUSIDA OLIMLARNING TADQIQOTLARI VA QARASHLARI 161-165

Abdikhamidova Sevinch Obidjon kizi

PROBLEMS FACED IN TRANSLATING PROPER NOUNS 166-170

Djurakulova Elmira Suyunova

SHOYIM BO'TAYEV ROMANLARIDA BADIY XRONOTOP VA MIFOLOGIK TALQIN 171-177

Dalieva Madina Khabibullaevna

THE ROLE OF BLENDING THEORY IN POLYSEMY AND METAPHOR 178-183

Жўраева Ирода Ахмедовна

ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК АНТРОПОНИМИК ЛУФАТЛАР ТИПОЛОГИЯСИ 184-189

Iminova Shahnoza-Begim Bahodirovna

INGLIZ TILIDA INSONNING IJOBIY AQLIY XUSUSIYATLARINING IFODALOVCHI BIRLIKLARNING KONSEPTUAL, LINGVO-MADANIY XUSUSIYATLARI 190-193

Irgasheva Shoxida Sadriiddinovna

INTERNET DISKURSIDAGI IQTISODIY NEOLOGIZMLARNI TARJIMA QILISH XUSUSIYATLARI 194-200

Tursunova Zarina Farxodovna

LINGVISTIKADA EMOTLARNI O'RGANISHGA ZAMONAVIY YUNDASHULAR (INGLIZ TILI ASOSIDA) 201-205

Satibaldiyev Erkinjon Kamilovich

PARADIGMATIC SOUND INTERFERENCE IN THE ENGLISH SPEECH OF TURKOPHONES 206-212

Radjabova Hafiza Shukrulloevna

INGLIZ VA O'ZBEK TERMINOLOGIYASINING METODOLOGIK ASOSLARI 213-220

Avezova Dilovar Salimovna

TAXALLUSLARNI O'RGANISHNING NAZARIY JIHATI 221-225

<i>Alikberova Kamila Adhamovna</i>	
A CRITICAL ANALYSIS OF LANGUAGE USE AND LANGUAGE ACQUISITION	226-232
<i>Rakhmatova Bahara Ibodulla qizi</i>	
THE ROLE OF LEGAL DISCOURSE IN MODERN LINGUISTICS	233-238
<i>Valieva Nargizakhon Zamir kizi</i>	
COMPARATIVE ANALYSIS OF “KITE RUNNER” AND “A THOUSAND SPLENDID SUNS” BY KHALED HOSSEINI: THEMES, CHARACTERS, AND SOCIOPOLITICAL CONTEXT	239-244
<i>Mamatqulova Zilola Rejabaliyevna</i>	
RISHTON KULOLCHILIK MAKTABI KASB-HUNAR LEKSIKASINING STUKTURAL TASNIFI	245-251
<i>Alimova Kamola Tursunovna</i>	
CHALLENGES IN PREPARATION OF GUIDE TRANSLATORS	252-258
<i>Сейтимбетова Айкумар Пулатбаевна</i>	
ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ В АНГЛИЙСКОМ, РУССКОМ И КАРАКАЛПАКСКОМ ЯЗЫКАХ.....	259-264
<i>Бегжанова Айсилуу Махмудовна</i>	
ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА КОМПЬЮТЕР ЛИНГВИСТИКАСИ ТЕРМИНЛАР ТИЗИМИНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ	265-270
<i>Kubanova Ilmira Sharifovna</i>	
EXPLORING ABBREVIATED RAILWAY TERMINOLOGY IN ENGLISH: A COMPREHENSIVE ANALYSIS	271-275
<i>Azamjonova Sarvinoz</i>	
USE OF TOPONYMS IN MODERN FRENCH MEDIA	276-282

12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР

<i>Muxiddinova Dildora Muxiddinovna</i>	
O'ZBEKİSTONNING BOJXONA FAOLIYATIGA KİOTO KONVENSIYASINI JORİY ETİŞHNİNG HUQUQIY JİHATLARI VA JSTGA A'ZOLIKNING TA'SIRI	283-292
<i>Asadov Eldorjon Nizomiddin o'g'li</i>	
SOLIQ NAZORATI HUQUQIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH DAVLAT MOLİYAVİY NAZORATI INSTITUTİNİNG MUHİM OMİLİ	293-298
<i>Mustanov Ilxom Abdıvalijonovich</i>	
BANK QONUNCHILIGINI BUZGANLIK UCHUN JAVOBGARLIKNING NAZARIY-HUQUQIY JİHATLARI	299-304
<i>G'oyibov Jo'rabek Choriyevich</i>	
YOSHLAR MIGRATSİYASI: MUAMMO VA YUTUQLAR TAHLILI	305-309

13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

<i>Kuziyev Otobek Chuliyevich</i>	
TALABALARDA AXBOROT MODELLASHTIRISH KO'NIKMASINI SHAKLLANTIRISHNING MUHİM UCH BOSQICHI	310-314
<i>Fattaxova Diloram</i>	
TIL O'QITISHDA FOYDALANILADIGAN KOMPYUTER METODLARI	315-321
<i>Moydinova Elmira</i>	
APPLICATION OF FLIPPED LEARNING METHODS IN THE UNIVERSITY	

CLASSROOM	322-326
<i>Xodiyeva Gulhayo Hasan qizi</i>	
ZAMONAVIY BOSHLANG'ICH TA'LIMDA 4K MODELI KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHGA INTEGRATIV YONDASHUVNING MOHIYATI	327-333
<i>Doniyorova Gulrux Shoniyozovna</i>	
AVTOMOBILSOZLIK YO'NALISHI TALABALARINING KASBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA DASTURIY VOSITALARNING AHAMIYATI	334-338
<i>Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna</i>	
RIVOJLANTIRUVCHI TA'LIMINING ASOSIY NAZARIYALARIDA TA'LIM OLUVCHINING ANALITIK QOBILIYATINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI	339-344
<i>Xo'jamberdiyeva Dilfuzা Ikramovna</i>	
DARSLIK BILAN ISHLASH O'QUVCHILARNING AXBOROT KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH VOSITASI SIFATIDA	345-351
<i>Mamaraimov Bekzod Qodirovich</i>	
O'QUVCHILARNING TADQIQOTCHILIK KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING QIDIRUV FAOLIYATIGA TAYYORLIGI	352-356
<i>Xudayberdiev Nurislam Nuralievich</i>	
BO'LAJAK O'QITUVCHILARING RAQAMLI KOMPETENTLIGINI SHAKLLANTIRISHNING TASHKILIY-PEDAGOGIK MEXANIZMI	357-363
<i>Qarshiyev Jamshid Murotaliyevich</i>	
TALABALARINING O'QUV FAOLIYATI VA ILMIY IZLANISHLARIDA SUN'IY INTELLEKT: IMKONIYAT VA CHEGARALAR	364-369
<i>Teshaboyeva Shahodat</i>	
ZAMONAVIY SHAROITDA SHAXSNING KASBIY HUQUQIY MADANIYATI	370-375
<i>To'rayeva Dilnoza Ismoilovna</i>	
RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BO'LAJAK O'QITUVCHINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH USLUBIY TAYYORGARLIKNING BIR QISMI SIFATIDA	376-380
<i>Beknayeva Shaxnoza Vladimirovna</i>	
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKIOTLARIDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION JARAYONLAR	381-388
<i>Dusyarov Salimjon Xudaymuratovich</i>	
HARAKATLI O'YINLAR ASOSIDA MAKTAB O'QUVCHILARIDA JISMONIY MADANIYATNI SHAKLLANTIRISH	389-393

Daniyarova Feruza Baxriddinovna

O'zbekiston milliy universiteti Iqtisodiyot fakulteti katta o'qituvchisi, PhD

Chinorova Shahodat Mansur qizi

1-kurs talabasi

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA XORIJY INVESTITSIYALARINI JALB QILISH YO'LLARI

Annotatsiya. Ushbu maqolada mamalakatning iqtisodiyotida xorijiy investitsiyalarning ahamiyati shuningdek ularni jalb qilish yo'llari va xorijiy investorlarni jalb etishda yuzaga keladigan muammolarga qaratilayotgan chora-tadbirlarning amalga oshirilayotgani bo'yicha tadqiqotlar olib borilgan. Mamalakatimizdagi xorijiy investitsiyalarning jozibadorligini yanada oshirishga qaratilgan taklif va mulohazalar ham berib o'tilgan.

Kalit so'zlar: To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya, asosiy kapital, portfelli investitsiya, sof investitsiya oqimi, xalqaro savdo, internalizatsiya, integratsiya, modernizatsiya, diversifikatsiya, UNCTAD

Daniyarova Feruza Bakhridinovna

Senior lecturer of the Faculty of Economics of
the National University of Uzbekistan, Ph.D

Chinorova Shahodat Mansur qizi

1st year student

WAYS TO ATTRACT FOREIGN INVESTMENTS TO THE ECONOMY OF UZBEKISTAN

Abstract. In this article, the importance of foreign investments in the country's economy, as well as the ways of their attraction and the implementation of measures focused on the problems of attracting foreign investors, were conducted. Proposals and opinions aimed at further increasing the attractiveness of foreign investments in our country were also given.

Keywords: Foreign direct investment, fixed capital, portfolio investment, net investment flow, international trade, internalization, integration, modernization, diversification, UNCTAD

Даниярова Феруза Бахриддиновна

Старший преподаватель экономического факультета
Национального университета Узбекистана, к.э.н.

Чинорова Шаходат Мансур қизи

студент 1 курса

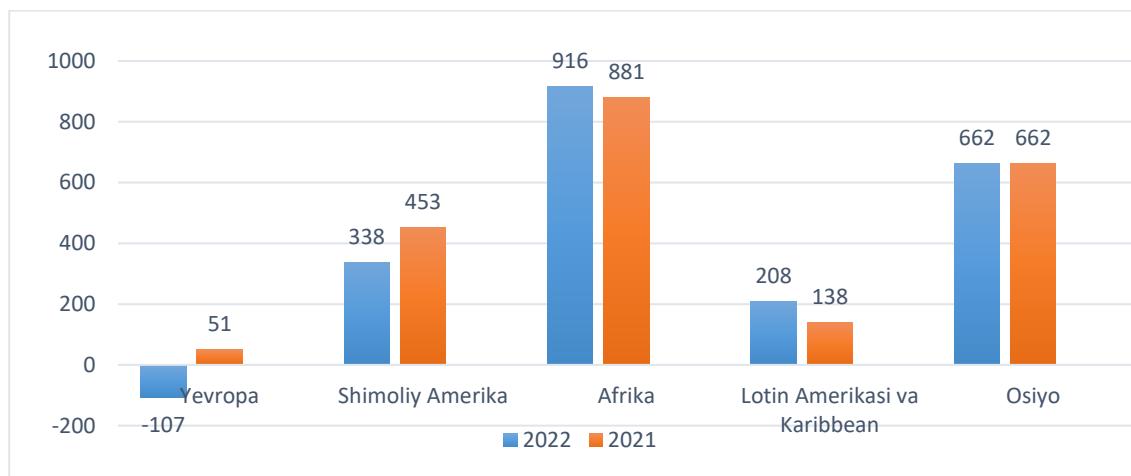
ПУТИ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В ЭКОНОМИКУ УЗБЕКИСТАНА

Аннотация. В данной статье проведено значение иностранных инвестиций в экономику страны, а также пути их привлечения и реализации мер, ориентированных на проблемы привлечения иностранных инвесторов. Также были высказаны предложения и мнения, направленные на дальнейшее повышение привлекательности иностранных инвестиций в нашу страну.

Ключевые слова: Прямые иностранные инвестиции, основной капитал, портфельные инвестиции, чистый инвестиционный поток, международная торговля, интернализация, интеграция, модернизация, диверсификация, ЮНКТАД

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4SI2Y2024N15>

Kirish. Bugungi kunda jahon mamlakatlaridagi deyarli barcha davlatlarda fan va texnologiyalar jadal rivojlanib bormoqda va bu mamlakatlarning iqtisodiyotida xorijiy investitsiyalarning, ayniqsa to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalg qilish imkoniyatini oshirmoqda. Texnik jihatdan yalpi asosiy kapitalning shakllanishi deb ataladigan asosiy kapitalga yirik mablag'lar kiritilmasa, iqtisodiyot o'zining ishlab chiqarish salohiyatini sezilarli darajada rivojlantira olmaydi. Investitsiyalar nisbati (YaAKSH/YaIM) uning rivojlanish qobiliyatining yaxshi ko'rsatkichidir. Darhaqiqat, mamlakatning investitsiya koeffitsiyenti va uning iqtisodiy o'sish sur'ati o'rtaidiagi to'g'ridan-to'g'ri proparsional bog'liqlik iqtisodiyotdagi bir nechta inkor etilmaydigan qonuniyatlardan biridir[1]. 2022-yida Jahon bo'yicha to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar miqdori 2021-yilga nisbatan 12%ga kamayganligini ko'rishimiz mumkin.

1-rasm. 2022-yilda Jahon to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning 2021-yilga nisbati [2].

Ushbu diagrammadan shuni ko'rishimiz mumkinki, Jahon bo'yicha to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning miqdori submintaqa bo'yicha 2021-yilga qaraganda 2022-yilda 12%ga kamaygan, shundan Yevropa mintaqasida 2022-yilda 2021-yilga nisbatan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar miqdori 56 mlrd.dollarga kamaygan, Shimoliy Amerika submintaqasida esa, 115 mlrd. dollarga. Afrika submintaqasida 35 mlrd.dollarga kamayganini ko'rishimiz mumkin. Lotin Amerikasi va Karibbean submintaqasida esa 70 mlrd.dollarga oshganini va Osiyo mintaqasida esan 2021-yilga nisbatan o'zgarmagankligini ko'rishimiz mumkin [2]. Biroq to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning ko'proq qismi rivojlangan mamalakatlar hissasiga to'g'ri keladi. Bunday vaziyatda mamlakatimizdagi to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya miqdorini oshirishga qaratilgan ustuvor yo'naliishlar aniqlab olishning ahamiyati ortib bormoqda. Investitsiyalar va ularning ahamiyati haqida mamlaktimiz prezidentimiz SH.M.Mirziyoyev quyidagi fikrlarni aytib o'tganlar: "Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, qaysi davlat faol investitsiya siyosatini yuritgan bo'lsa, o'z iqtisodiyotini barqaror o'sishiga erishgan. Shu sababli ham investitsiya - bu iqtisodiyot drayveri, o'zbekcha aytganda, iqtisodiyotning yuragi, desak, mubolag'a bo'lmaydi. Investitsiya bilan birga turli soha va

tarmoqlarga, hududlarga yangi texnologiyalar, ilg'or tajribalar, yuksak malakali mutaxassislar kirib keladi, tadbirkorlik jadal rivojlanadi" [3]. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida ham "Mamlakatdagi investitsion muhitni yanada isloh qilish va uning jozibadorligini oshirish maqsadida, kelgusi besh yil ishida 120 milliard AQSH dollar, jumladan 70 milliard AQSH dollar miqdoridagi xorijiy investitsiyalarni jalb qilish choralarini ko'rish" [4] kabi ustuvor vazifalar belgilab olingan. Shuningdek ushbu maqolada mamlakatimiz hududlarida xorijiy investitsiyalarning hududlar kesimidagi tahlili hamda uning jozibadorligini yanada oshirish bo'yicha bir qator rivojlangan mamlakatlarning tajribalarini o'rganib chiqqan holatda taklif va mulohazalar keltirilgan.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Bugungi kunda mamalakatimizga kiritilayotgan investitsiyalar, ayniqsa tashqi investitsiyalarning o'rni katta. Chunki, ko'plab kiritilgan investitsiyalar tufayli ham sanoatda, ham ishlab chiqarishda, ham qishloq xo'jaligida, ham aholi banligini ta'minlashda sezilarli ro'l o'ynamoqda. Xorijiy investitsiyalarni bir necha usulda kiritish mumkin. Umuman olganda chet el investitsiyalarining ikki turi mavjuddir. Ular xorijiy portfelli investitsiyalar va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalardir. Xorijiy portfelli investitsiyalarini asosan qimmatli qog'ozlar: aksiya, obligatsiya va boshqalar tashkil qilsa, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar asosan korxona barpo etish, mavjud binolar yoki korxonalarini rekonstruksiya qilish, ishlab chiqarish hajmini oshirish va shu kabi sohalarga kiritiladi. Bizning o'lkamizga to'g'ridan to'g'ri investitsiya kiritishning bir qanccha afzalliklari bor hamda biz buni sof investitsiya oqimi deb ham atashimiz mumkin.. Kiritilayotgan ko'pgina investitsiyalarning asosiy qismi bevosita investitsiyalar ekanligini ko'rishimiz ham mumkin. Mamlakatimiz rahbari tomonlaridan ham bu sohani keng rivojlantirishga qaratilgan bir qator farmonlari ham ishlab chiqilmoqda. "O'tish iqtisodiyoti mamlakatlarning to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilishning jozibadorligini belgilab beruvchi beshta omil mavjud bo'lib , ular [5]:

- Bozor omillari(ichki bozor va eksport imkoniyatlari);
- Boy tabiiy resurslarning mavjudligi;
- Ishlab chiqarish harajatlari omillari;
- Investitsiya muhiti;
- Mamlakatning iqtisodiy rivojlanish strategiyasi

Mahalliy hamda xorijiy bir qator olimlar tomonidan To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar to'g'risida turli qarashlar va nazariyalari mavjud bo'lib, ularning ayrimlariga to'xtalib o'tamiz:

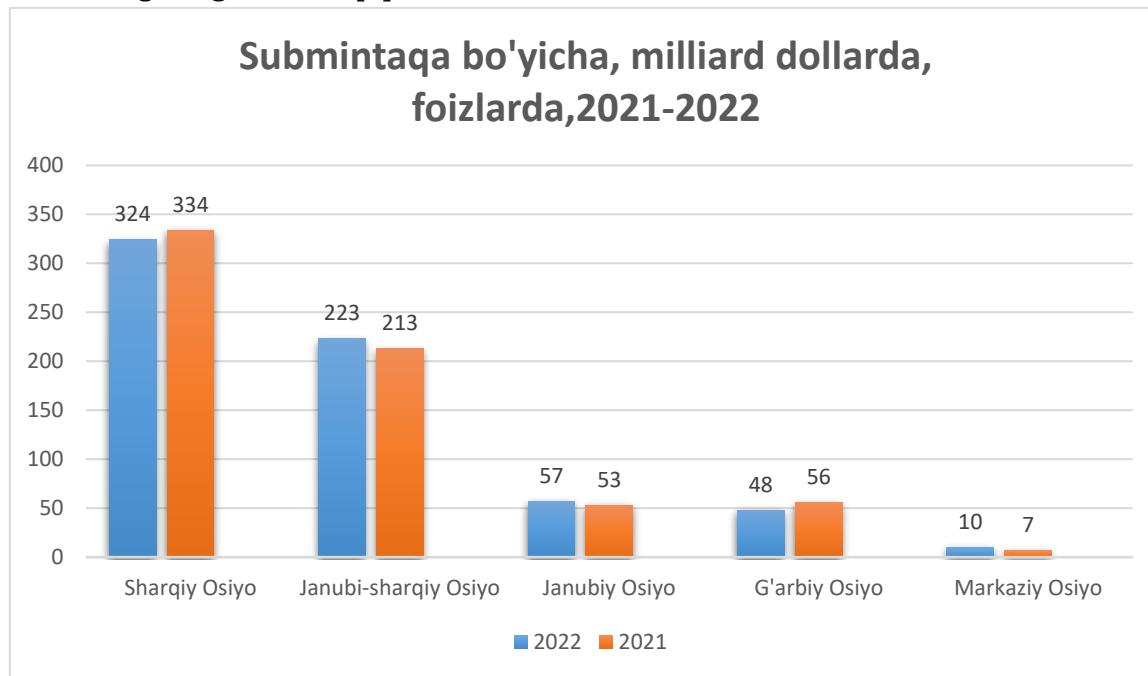
R.Vernonning Xalqaro tovar ishlab chiqarish nazariyasiga ko'ra,u to'g'ridan-to'g'ri xorijiy ishlab chiqarish hamda xalqaro savdo o'rtasidagi o'zaro munosabat, tovarning hayotiy tsikliligi kabi muammolarga diqqatini qaratadi [6].

P.Bakkli va M.Kassonning Internalizatsiya nazariyasida ular internalizatsiya, integratsiya va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar muammolarini o'rganishgan hamda tatbiq qilishgan [7].

B.A.Vaxobovning fikriga ko'ra, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar bu investorga iqtisodiy faoliyati ustidan ta'sirchan nazorat qilish imkonini beradigan investorning uzoq muddatli, firmaning kamida 10% ulushiga yoki aksiyadorlar kapitaliga egalik qilishiga imkon beradigan investitsiyalardir [8].

Muhokama va natijalar. Bugungi kunda sodir bo'layotgan globallashuv tufayli barcha mamalakatlarning kelgusidagi rivojlanishi va taraqqiy etishida xorijiy investitsiyalarning o'rni sezilarli darajada o'sib bormoqda. Ayni vaqtarda mamlakatimiz iqtisodiyoti uchun investitsiyalarning xususan xorijiy investitsiyalarning amalga oshirilayoygan investitsion islohotlardagi o'rnini yuqori baholashimiz mumkin. "Hayotning o'zi va o'tgan yillar tajribasi hududlarni kompleks rivojlantirishni va infratuzilma faoliyatini tubdan o'zgartirishni ta'minlashdagi jiddiy kamchiliklarni bartaraf etishni talab qilmoqda" deya ta'kidlaydilar mamlakatimiz prezidenti SH.M.Mirziyoyev. Respublikamizning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy rivojlanishida investitsiyalarning ayniqsa xorijiy investitsiyalarning o'rni kattadir. Bilamizki, barcha mamalkatlar jahon tajribalarini o'rganmasdan, jahoning rivojlangan, yetakchi mamlakatlarining ilm, fan, texnika va texnologiyalar sohasidagi erishgan yutuqlarini o'rganmasdan, qabul qilmasdan rivojlana olmaydi.

Respublikamizdagi xorijiy investitsiyalarning ayniqsa to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni yanada rivojlantirishdagi paydo bo'ladigan muammolarni hal etish, chet el sarmoyalari va kapital quyilmalarini jalg qilishdagi muammolarni o'rganish va yechim topish hamda xorijiy investorlar miqdorini kopaytirish va ularga yetarlicha shart-sharoit yaratib berish bozor iqtisodiyotiga o'tishdagi navbatdagi vazifalardan biridir. UNCTADning 2023 yilgi Jalon investitsiya hisoboti shuni ko'rsatadiki, 2021-2022-yillar davomida Osiyo qit'asidagi to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar umimiy miqdori o'zgarmagan lekin ularning 80%miqdori beshta hududga ya'nini, Xitoy, Singapur, Hong-Kong(Xitoy), Hindiston va Birlashgan Arab Amirliklariga to'g'ri keladi [9].

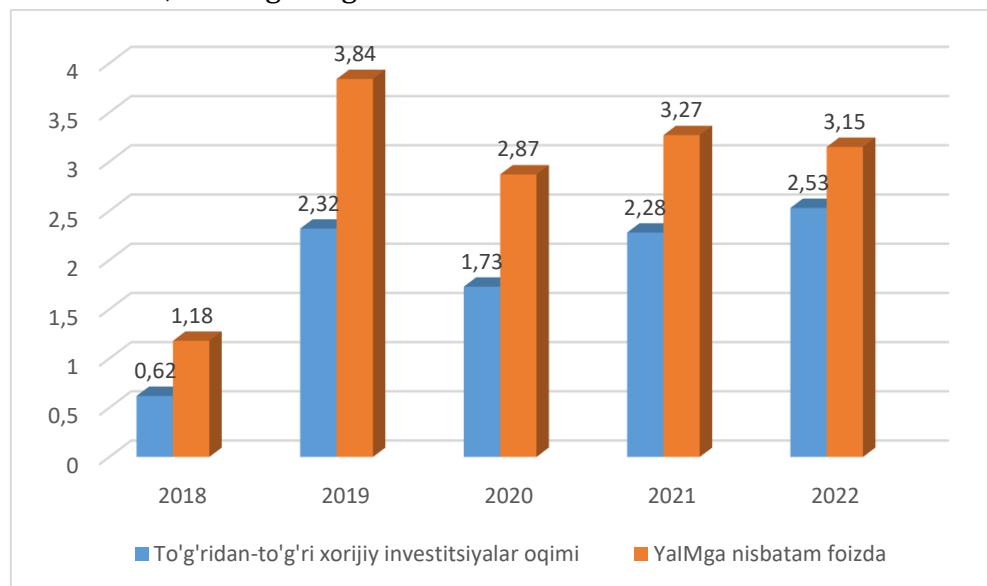

2-rasm. Rivojlanayotgan Osiyo mintaqasidagi 2022-yildagi to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning miqdorini 2021-yilga nisbati [9]

Yuqoridagi diagrammadan shuni ko'rishimiz mumkinki, Bizning respublikamiz joylashgan Markaziy Osiyo mintaqasida 2021-yilga nisbatan 2022-yilda 39foiz miqdorida to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyaning oqimi oshganligini ko'rishimiz mumkin. Xususan O'zbekiston Respublikasiga 2021-yilga nisbatan bevosita xorijiy investitsiyaning miqdori 11 foizga ya'nini 3 milliard AQSHdollarga oshganligini ko'rishimiz mumkin[9]. 2023yil yurtimizda jami 352,1 trillion so'm asosiy kapitalga investitsiya o'zlashtirilib, 2022yildagidan 122,1 foiz

o'sdi. Markazlashmagan moliyalashtirishning manbalari haqida gap ketganda, to'g'ridan-to'g'ri va kafolatlanmagan xorijiy investitsiyalar hamda kreditlar hisobidan o'zlashtirilayotgan sarmoylarning o'rnnini yuqori baholash mumkin. Bu turdag'i investitsiyalar 166,7 trillion so'mni yoki jami investitsiyalarning 47,4 foiozini hamda 2022-yildagiga qaraganda 156,2 foizga o'sgan. Mamlakatimizda Xitoy davlatidan o'zlashtirilayotgan investitsiyalar qolganlariga nisbatan eng yuqorida turadi. Hamda ushbu mamalakatdan o'zlashtirilayotgan investitsiyalar miqdori jami o'zlashtirilgan xorijiy investitsiyalarning 25,6 foizi yoki 48,1 trillion so'mni tashkil etmoqda. Rosiya hududidan ham o'zlashtirilayotgan investitsiyalar miqdori 25,2 trillion so'mni yoki jami o'zlashtirilgan investitsiyalarning 13,4 foizini tashqil qiladi shuningdek Turkiyadan hanm 12 trillion miqdorida investitsiya o'zlashtirilgan bo'lib bu jami o'zlashtirilgan investitsiyalarning miqdoriga nisbatan 6,4 foizni tashkil qilmoqda [10].

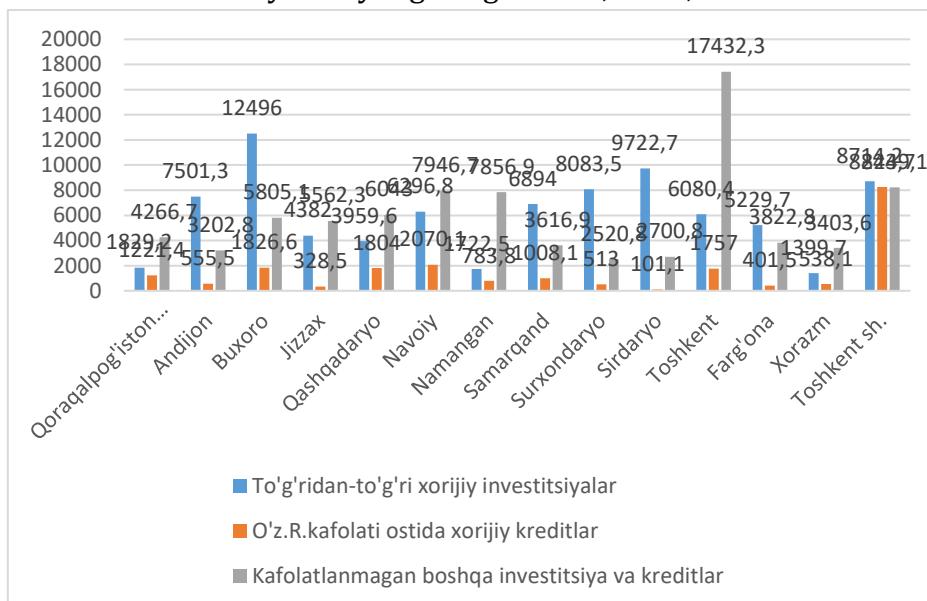
3-rasmdagi ma'lumotlarga tayanib biz shuni aytishimiz mumkinki, 2018-2022-yillarda O'zbekistonga jalb qilingan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning oqimini YaIMga nisbatan foizlarda tahlil qilib chiqadigan bo'lsak, O'zbekistonning 2022-yildagi to'g'ridan-to'g'ri qabul qilingan xorijiy investitsiyalarining miqdori 2,53 mlrd AQSH dollarini tashkil qilgan bu esa 2021-yilga nisbatan tahminan 11 foizga oshganini ko'rsatadi. 2021-yil uchun O'zbekistonning to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalari 2,28 mlrd AQSH dollarni tashkil etdi, bu 2020 yilga nisbatan 31,67 foizga o'sdi. 2020 yil uchun O'zbekistonning to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalari 1,73 mlrd AQSH dollarini tashkil qildi, bu 2019-yilga nisbatan 25,39 foizga kamaygan edi. 2019 yildagi O'zbekistonga kiritilgan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyasining miqdori esa 2,32 mlrd AQSH dollarini tashkil qilgan bo'lsa bu o'tgan 2018 yilga nisbatan 270,82 foizga o'sganini ko'rishimiz mumkin.

3-rasm. 2018-2022 yillarda O'zbekistonga jalb qilingan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar oqimi mlrd AQSH dollarida YaIMga nisbatan foizda [11]

2023-yilning yanvar-dekabr oylarida O'zbekistonga jami 352,1 trln. so'm miqdorida asosiy kapitalga investitsiyalar o'zlashtirildi va bu 2022-yilning mos davriga nisbatan 122,1 foizni tashkil qildi. Jami o'zlashtirilgan investitsiyalarning 187,9 trln. so'mini xorijiy investitsiyalar va kreditlar tashkil qilgan. Bulardan to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning miqdori 84,3 trln. so'mni tashkil qilib o'tgan yilga nisbatan 196,4 foiz miqdorida oshganidan dalolat beradi shuningdek bu jami investitsiyalardagi ulushi 2022-yilning mos davriga qaraganda 9,1 foiz punktga ko'tarilib, 24,0 foizni tashkil qildi. Bundan tashqari O'zbekiston

Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlar hisobidan moliyalashtirgan asosiy kapitalga investitsiyalarning miqdori 21,2 trln. So'mni yoki 2022-yilga qaraganda 130,3 foizga oshgan hamda bu jami investitsiyalarning 6,0 foizini tashkil qilmoqda. Kafolatlanmagan xorijiy kreditlar va boshqa turdagи xorijiy investitsiyalar tomonidan moliyalashtirilgan asosiy kapitaldagi investitsiyalar 82,4 trln.so'mni tashkil qilib, bu 2022-yildagiga nisbatan 129,2 foizga oshganligini ko'rsatadi va uning ulushi 23,4 foizga teng [12]. 4-rasmida mamalakatimizda 2023-yilning dekabr-yanvar oylaridagi hududlar kesimida asosiy kapitalga kiritilgan xorijiy investitsiya va kreditlar haqida ma'lumot berilgan bo'lib, unga ko'rsa, O'zbekiston Respublikasidagi to'g'ridan -to'g'ri xorijiy investitsiyalarning miqdori jami 84311,6 mlrd.so'mnji tashkil qildi. O'zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlarning miqdori esa 21153,4 mlrd.so'mni va kafolatlanmagan boshqa investitsiya va kreditlarning miqdori 82419,8 mlrd. So'mni tshkil etayotganligini ko'rishiniz mumkin. Hududlar kesimida ham qaraydigan bo'lsak 2023-yil hisobi bo'yicha eng ko'p to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya kiritilgan hudud bu Buxoro viloyati hisoblanadi va uning miqdori 12496 mlrd. So'mni tashkil qilsa, eng kami esa Xorazm viloyatiga to'g'ri kelib uning miqdori 1399,7 mlrd. So'mni tashkil qilgan. O'zbekiston Respublikasining kafolati ostidagi xorijiy kreditlarning 2023-yildagi umumiy miqdori 21153,4 mlrd.so'mni tashkil qilib, eng ko'p miqdordagisi Toshkent shahriga to'g'ri kelib uning miqdori 8244,7 mlrd.so'mni tashkil qilsa, eng kam ko'satkich Sirdaryo viloyatiga to'g'ri keladi ya'ni 101,1 mlrd.so'm. Mamlakatimizda kafolatlanmagan boshqa investitsiya va kreditlarning jami miqdori 82419,8 mlrd so'mni tashkil qiladi, bu yo'nalisgdagi eng yuqori ko'rsatkichda Toshkent viloyati turadi ya'ni 17432,3 mlrd.so'm va eng past ko'rsatkich esa Surxondaryo viloyatiga to'g'ri kelib, 2520,8 mlrd.so'mni tashkil qiladi [11].

4-rasm. O'zbekiston Respublikasi hududlari kesimida asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar, mlrd.so'm [11]

O'zbekiston respublikasida 2023-yi mobaynida kiritilga xorijiy investitsiya va kreditlar tarkibi bo'yicha sanoat sohasida 38 foiz, tashish va saqlash sohasida 5,4 foizni, suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya 1,8 foiz, qishloq xo'jaligida 5,4 foiz, sog'liqni saqlashda 1,9 foiz, axborot va aloqada 2,4 foiz, tog'-kon sanoatida 14,9 foiz, qurilishda 2,6 foiz, boshqa faoliyat turlarida 7,8 foiz va elektr, gaz bilan ta'minlashda esa 19,8 foiz miqdori to'g'ro keladi.

Mamlakatimiz hududida to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning mamlakatimizning YaIM ning hajmidagi miqdori va sonining o'sib borishi O'zbekiston hududidagi chet el davlatlari bilan hamkorlikdagi qo'shma korxonalarining miqdorini oshib boratyotganligidan dalolat beradi.

Xulosa. Xulosa o'rnida shuni aytib o'tmoqchimanki, yuqorida ta'kidlab o'tilgan takliflarni amaliyotda qo'llash orqali milliy iqtisodiyotimizda xorijiy investitsiyalarning o'rni va sonini yanada oshirishga ijobjiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Natijada mamlakatimizda ishlab chiqarish sohalarida texnika va texnologiyalarning yanada yangilanishiga, iqtisodiyotimizda chuqur tarkibiy o'zgarishlarni amalgaga oshirilishiga, sanoatni zamonaviylashtirishga ya'ni modernizatsiya qilish bilan birgalikda diversifikatsiya qilishga keng imkoniyatlar ochiladi. Bu o'zgarishlar natijasida mamlakatimizda kelgusidagi investitsion siyosatni amalgaga oshirishimiz uchun ham yetarlicha shart-sharoitlar yaratiladi. Albatta, hozirgi davrda ham investitsiyalar natijasida aniqla mamlakat uchun kiritilayotgan tashqi investitsiyalarning natijasida ko'plab sohalarda bir qancha o'zgarishlar va islohotlarni amalgaga oshirilmoqda va buning natijasida mamlakatimizning ham ijtimoiy, ham iqtisodiy salohiyatlarini rivojlantirishga etishilmoqda.

Адабиётлар/Литература/References:

1. «Iqtisodiyot qanday tuzilgan»/ Ha-Joon Chang, ingliz tilidan Dilnoza Jabborova tarjimasi. Toshkent: «Butikbooks» МЧЖ, nashriyoti, 2022. 225-bet
2. <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi// Xalq so'zi, 29 dekabr, 2018 yil.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони, 28.01.2022 йилдаги ПФ-60-сон
5. Maxmudov N.M., Avazov N.R. "O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalardan samarali foyalanish yo'llari": Ilmiy-ommabop risola.-T.:TDIU, 2019y.-104b
6. Vernon R. International investment and international trade in the product cycle // Quarterly Journal of Economics. 2016. № 80. P. 190-207.
7. Buckley P., Casson M. The optimum timing of foreign investment // Economic Journal. 1981. № 91. P. 75-87.
8. A.B.Vaxobov. Xorijiy investitsiyalar. – Toshkent: Moliya, 2010. – Т. – O'quv qo'llanma.
9. <https://unctad.org/news/investment-flows-developing-countries-asia-remained-flat-2022>
10. <https://stat.uz/uz/matbuot-markazi/qo-mita-yangiliklar/50602-yurtimiz-iqtisodiyoti-raqamlarda-2>
11. <https://www.macrotrends.net/global-metrics/countries/UZB/uzbekistan/foreign-direct-investment>
12. https://stat.uz/img/press-relizar/investitsiya_uzb_23_01.pdf

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

Nº S/2 (4) – 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари” электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.**

**Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
масьулияти чекланган жамияти**

Таҳририят манзили:
100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com
Боғланиш учун телефонлар:
(99) 602-09-84 (telegram).